

Utemeljitev Sveta: Stališče (EU) št. 4/2017 Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja direktive Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava

(2017/C 184/02)

I. UVOD

Komisija je 12. julija 2012 predstavila predlog⁽¹⁾ direktive o zaščiti finančnih interesov Unije z uporabo kazenskega prava.

Svet se je 8. junija 2013⁽²⁾ dogovoril o splošnem pristopu, s čimer je predsedstvu podelil mandat za začetek trialogov z Evropskim parlamentom.

Evropski parlament je mnenje o osnutku direktive sprejel v prvi obravnavi 16. aprila 2014⁽³⁾.

Evropski parlament je na ravni Odbora za proračunski nadzor (CONT) in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE) potrdil dogovor o kompromisnem besedilu, ki je nastalo na podlagi pogajanj v trialogih 12. januarja 2017.

Svet je na seji 7. februarja 2017 dosegel politični dogovor o osnutku direktive. Na seji 25. aprila 2017 je sprejel stališče v prvi obravnavi, ki je v celoti usklajeno s kompromisnim besedilom direktive, o katerem sta se na neformalnih pogajanjih dogovorila Svet in Evropski parlament.

II. CILJ PREDLOGA

Cilj osnutka direktive je določiti minimalna pravila za opredelitev kaznivih dejanj in sankcij na področju boja proti goljufijam in drugim protipravnim ravnanjem, ki škodijo finančnim interesom Unije, s čimer naj bi v skladu s pravnim redom Unije na tem področju učinkovito prispevala k močnejši zaščiti pred kriminalom, ki škodi tem finančnim interesom. V primerjavi s Konvencijo o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti⁽⁴⁾, ki jo bo direktiva nadomestila za države članice, za katere je zavezujoča, bo slednja določala strožja pravila glede več pomembnih vprašanj, predvsem kar zadeva sankcije.

III. ANALIZA STALIŠČA SVETA V PRVI OBRAVNAVI

A. Splošne ugotovitve

Evropski parlament in Svet sta na podlagi predloga direktive, ki ga je predložila Komisija, začela neformalna pogajanja, da bi dosegla politični dogovor. Besedilo stališča Sveta v prvi obravnavi v celoti odraža kompromis, ki sta ga dosegla sozakonodajalca ob pomoči Evropske komisije. Zato je treba sklicevanja na stališče Sveta v prvi obravnavi razumeti kot sklicevanja na kompromis, dosežen s trialogi.

V stališču Sveta v prvi obravnavi so ohranjeni cilji Konvencije o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti⁽⁵⁾ in predloga Komisije. Besedilo osnutka direktive vsebuje jasnejše in natančnejše določbe o številnih vprašanjih, omenjenih v Konvenciji, uvaža pa tudi popolnoma nove določbe, na primer glede zastaralnih rokov.

B. Pravna podlaga

Predlog Komisije temelji na členu 325(4) PDEU. Vendar sta se sozakonodajalca strinjala, da sta člena 83(1) in 83(2) PDEU izključna pravna podlaga za določitev minimalnih pravil za opredelitev kaznivih dejanj in sankcij, tudi kar zadeva kazniva dejanja na področju boja proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije. Direktiva bo zato sprejeta na podlagi člena 83(2) PDEU.

Irska je uradno sporočila, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive. Odločila se je za sodelovanje pri direktivi. Združeno kraljestvo in Danska ne sodelujeta pri sprejetju te direktive, ki zato zanju ni zavezujoča in se v njihju ne uporablja.

⁽¹⁾ Dok. 12683/12.

⁽²⁾ Dok. 10729/13.

⁽³⁾ Dok. 9024/14.

⁽⁴⁾ UL C 316, 27.11.1995, str. 48.

⁽⁵⁾ UL C 316, 27.11.1995, str. 48.

C. Ključna politična vprašanja

1. Opredelitev finančnih interesov Unije in področje uporabe direktive

Člen 2 direktive vsebuje opredelitev finančnih interesov Unije. V splošnem pristopu je Svet predlagal, da bi iz področja uporabe direktive izključili vsa kazniva dejanja zoper skupni sistem davka na dodano vrednost (DDV), ki bi bila *a priori* zajeta v opredelitvi. Po pogajanjih s Parlamentom so bila kazniva dejanja zoper skupne sisteme davka na dodano vrednost (DDV) na koncu vključena v direktivo. Posebna opredelitev goljufij s prihodki iz naslova DDV je bila dodana v členu 3. Vendar je področje uporabe direktive omejeno, saj se bo uporabljala le, če bodo kazniva dejanja huda. Kazniva dejanja veljajo za huda kazniva dejanja, kadar zadevajo ozemlje dveh ali več držav članic in skupna škoda znaša vsaj 10 milijonov EUR.

2. Opredelitev kaznivih dejanj

Člen 3 opredeljuje kazniva dejanja, ki jih zajema direktiva. Opredelitve goljufij ter aktivne in pasivne korupcije so bile nekoliko posodobljene in so v veliki meri usklajene z opredelitvami iz Konvencije in njenih protokolov. Direktiva uvaja novo kaznivo dejanje poneverbe, ki zajema ravnanje javnih uslužbencev, ki ne pomeni goljufije v ožjem smislu.

3. Sankcije za fizične osebe

Stališče Sveta v prvi obravnavi določa vrsto pravil o najnižjih kaznih za fizične osebe iz člena 7. V zvezi s Konvencijo ta pravila uvajajo nova podrobna pravila o ravni sankcij. Kazniva dejanja, ki vključujejo znatno škodo ali prednosti, se bodo kaznovala resneje, tj. z najvišjo kaznijo najmanj štirih let zapor.

4. Zastaranje

Konvencija ne vsebuje izrecnih pravil o zastaranju. Direktiva v členu 12 dejansko uvaja prva podrobna in zavezujoča pravila o zastaranju na področju kazenskega prava Unije. Države članice morajo določiti tak zastaralni rok, da lahko imajo organi kazenskega pregona na voljo dovolj dolgo obdobje za učinkovit boj proti kaznivim dejanjem, določiti pa morajo tudi minimalni zastaralni rok najmanj pet let za hujša kazniva dejanja. Uvedeno je bilo tudi pravilo o zastaranju izvršitve kazni.

5. Sodelovanje med državami članicami, Evropsko komisijo, agencijami in Računskim sodiščem

Člen 15 uvaja nova pravila o obveznosti držav članic, nekaterih agencij, kot je Eurojust, in Komisije, da v okviru svojih pristojnosti sodelujejo v boju proti kaznivim dejanjem, določenim v direktivi. Uvedena je bila tudi obveznost za Računsko sodišče in druge revizijske organe, da razkrijejo relevantna dejstva.

IV. SKLEPNA UGOTOVITEV

V stališču Sveta v prvi obravnavi se odraža kompromis, ki je bil ob pomoči Komisije dosežen v pogajanjih med Svetom in Evropskim parlamentom. Z odobritvijo stališča Sveta v prvi obravnavi brez sprememb Evropski parlament skupaj s Svetom vzpostavlja direktivo.
